

راههای مطهر زنان

طنین سکوت

پژوهش و تحقیق در باب ازدواج زود هنگام کودکان در ایران

راههای مطالعات زنان - ۳

کتابخانه تخصصی

- سرشناسه
عنوان و نام پدیدآور : طینت خوت: پژوهشی جامع در باب ازدواج زود هنگام کودکان در ایران/ کامیل احمدی.
- مشخصات نشر : تهران : نشر دیرازه، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری : ۳۶۰ ص. : مصور، رنگی، نر. دار. رنگی؛ ۲۱/۵×۱۴/۵ س.م.
فروست : مجموعه راهنمای مصدعات - ۳.
شابک : 978-964-6578-88-3
- وضعیت فهرست نویسی : فیبا
یادداشت : کتابنامه: ص. ۳۲۵ - ۳۴۲.
- عنوان دیگر : پژوهشی جامع بر باب ازدواج زود هنگام کودکان در ایران.
موضوع : ازدواج کودکان — ایران — نمونه پژوهی
موضوع : Child marriage-- Iran-- Case studies
موضوع : سن ازدواج — ایران — نمونه پژوهی
موضوع : Marriage age -- Iran-- Case studies
موضوع : ختنه زنان — ایران — نمونه پژوهی
موضوع : Female Circumcision-- Iran-- Case studies
موضوع : ازدواج کودکان
موضوع : Child marriage
- رده بندی کنگره : HQ ۷۸۱ الف ۴ الف ۳ ۱۳۹۵
رده بندی دیویی : ۳۰۵/۲۰۹۵۵
شماره کتابشناسی ملی : ۴۶۳۴۰۹۲

ت مجله نیند

شماره ۴۹۱۸۱۱

تاریخ دریافت ۱۳۹۱/۱۱/۹

۹۱/۱۱/۹

طنین سکوت

پژوهشی جامع در باب ازدواج زود هنگام کودکان در ایران

ترجمه: کامیل احمدی

جلد سه، عجمی

تنظیم: علی اصغر خرم‌شاهی

چاپ و صحافی: روز

چاپ اول: ۳۹۶

تیراژ: ۲۵۰

بها: ۲۹۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۲-۵۷۸-۸۸-۳

میراث

حق چاپ و نشر محفوظ است.

تلفن: ۲۲۵۶۰۹۸۳-۲۲۵۴۰۳۱۷

فهرست

یادداشت ناشر س

پیشگفتار ۱

فصل اول: ازدواج زودهنگام کودکان - تعاریف و مفاهیم ۵

فصل دوم: قانون، دین و عوامل جامعه شناختی ۶۱

فصل سوم: نتایج و یافته‌های تحقیق ۱۲۹

فصل چهارم: راهکارها و نتایج ۲۷۵

منابع ۳۲۵

پیشگفتار

از منظر شمارش دهی، از کارشناسان، کودک همسری یا ازدواج زودهنگام بر زندگی کودکان اثر گذاشته و آن را با تبعات آسیب زای سلامتی، پیچیده تر کرده و در هر سطحی از توسعه، رشد و تعالی فردی را تحت شعاع خود قرار می دهد. در برخی کشورها، در حال توسعه، ازدواج زودهنگام یک ابزار اقتصادی تلقی می شود که می تواند وضعیت اقتصادی خانواده را بهبود بخشد، می تواند پیوندی بین نوادگی را تحکیم بخشیده و تضمینی برای باکرگی دختران قبل از ازدواج باشد که امیال جنسی ایشان را کنترل می کند و می تواند مانع از رسیدن دختران به سنی شود که جذابیت جنسی شان به عنوان همسر تحلیل رود (المو، ۱۳۸۶). از طرف دیگر مشکلات بفرنج مربوط به بارداری و وضع حمل از عمده ترین دلایل مرگ و میر دختران در سنین ۱۵ الی ۱۹ سالگی

است (صندوق جمعیت سازمان ملل، ۱۳۹۱). علاوه بر این، مشکلاتی از این دست از نتایج احتمالی هستند که دختران را در معرض بیماری‌های مقاربتی از جمله ایدز قرار می‌دهد.

بنا به رویکرد اجتماعی، این امر یک پایان بی رحمانه برای تحصیل و امکان استقلال دختران است که آنها را در حد یک کالای تبلیغی صرف تضعیف می‌نماید. ازدواج زودهنگام یا کودک همسری، به هر نوع ازدواج در زیر سن ۱۸ سالگی اطلاق می‌شود (یونیسف، ۱۳۸۰). این امر از سبب‌های سنتی و متعارف برخاسته و در هر دوی مناطق شهری و روستایی به وفور رواج دارد. کودک همسری در تاریخ بشریت یک پدیده نوظهور نیست و هم اینک توجه عموم، از جمله خانواده‌ها و نیز محققان، گروه‌های مدافع حقوق کودکان، سازمان‌های غیر دولتی و بسیاری از نظام‌های سازه‌ان ملل را به خود جلب کرده است.

بدون شک سرمایه‌گذار اجتماعی بر روی دختران، به‌سبب سرمایه‌های اجتماعی و اقتصادی آنها و تضمین دسترسی‌شان به خدمات آموزشی و بهداشتی نشان روشنی از برابری جنسیتی است که موجبات شکوفایی جوامع قوی‌تری را فراهم می‌کند. بنا به تحقیقات انجام شده، تحصیلات عمدتاً به عنوان عاملی جهت جلوگیری از ازدواج زودهنگام در نظر گرفته می‌شود (یونیسف، ۱۳۸۳). زنان تحصیل کرده معمولاً سالم‌تر و در عرصه‌های بازار کار فعال‌ترند، درآمد بیشتری دارند و می‌کنند، فرزندان کمتری دارند و در مقایسه با زنانی که فاقد تحصیلات یا دارای تحصیلات پایین هستند، خدمات آموزشی و بهداشتی مناسب‌تری را برای فرزندان خویش مهیا می‌کنند (کلاگمن و همکاران، ۱۳۹۳). با عطف

به حمایت و توجه جهانی به این پدیده، سطح ازدواج زودهنگام به طور کلی رو به کاهش گذاشته است، هرچند درصد چشمگیری از کودکان هنوز در زیر سن قانونی جامعه خود ازدواج می‌کنند. یک مثال روشن و برجسته از این پدیده، جامعه ایران است.

استاد به ساختار دینی حاکم بر ایران، بلوغ و شروع اولین عادت ماهانه به عنوان آستانه انتقال از کودکی به بزرگسالی در نظر گرفته می‌شود. رسیدن به این آستانه فیزیکی و بیولوژیکی به معنای صلاحیت فرد برای ازدواج، صرف نظر از سن واقعی او می‌باشد. اگرچه ازدواج زودهنگام به هردوی دختران و پسران خردسال اطلاق دارد، اما واقعیت تلخ جامعه، دال بر این است که مراقب و اثرات پدیده کودک همسری برای دختر بچه‌ها به مراتب جدی‌تر و خطرناک‌تر است.

پدیده کودک همسری یک موضوع جهانی است؛ اما آمارها و نسبت‌های آن، هم درون مرزهای یک کشور و هم در میان جوامع مختلف، متغیر است. با این حال به لحاظ درصدهای نسبی، بیشترین میزان کودک همسری در مناطق روستایی آفریقای جنوبی و جنوب آسیا رخ می‌دهد (یونیسف، ۱۳۹۲).

هرچند در نبود مطالعات مستقل و معتبر در خصوص کودک همسری در ایران، اطلاعات اندکی در این باره در دسترس است، آمار رسمی و دولتی ایران حاکی از این است که سالانه ده‌ها هزار دختر و پسر زیر سن ۱۵ سالگی توسط خانواده‌هایشان وادار به ازدواج می‌شوند. شمار واقعی این کودکان در حقیقت بالاتر از این آمارهاست. برخی از خانواده‌ها در ایران ازدواج سنین پایین را ثبت نکرده و یا به صورت غیرقانونی به ثبت

می‌رسانند. طبق گزارش انجمن حمایت از حقوق کودکان در ایران^۱، شمار دخترانی که در زیر سن ۱۵ سال ازدواج کرده‌اند از ۳۳۳۸۳ نفر در سال ۱۳۸۵ به ۴۳۴۵۹ نفر در سال ۱۳۸۸ رسیده است یعنی سی درصد افزایش در عرض سه سال. چنین افزایشی در نتیجهٔ ریشه‌دار شدن فقر و میل والدین به کنترل روابط دخترانشان بوده است. این مطالعه، برای اولین بار قصد دارد که رواج کودک همسری در هفت استان ایران را با تأکید بر عوامل مسلط اجتماعی-فرهنگی تحلیل کند؛ عواملی که بازتاب نابرابری‌های عمیق جنسیتی مؤثر در تداوم حیات این پدیده هستند. دلیل عقلانی از نام این مطالعه، تبیین شواهد و شیوع این رفتار آسیب‌زا در ایران و کمک به هم‌میهن‌گیرندگان دولتی در تمرکزشان بر حمایت آتی از حقوق انسانی دختران است. احترام و عطف به حقوق کودک نیازمند جلوگیری و ریشه‌کن کردن برداشته‌های همسری و حمایت فعالانه از دخترانی است که هم‌اینک ازدواج کرده‌اند. این تنها راهی است که از طریق آن می‌توان از تراژدی انسانی ازدواج رودهنگاه پیشگیری کرد. این کتاب تلاشی است برای نمایان ساختن و به سطح آوردن اعماق مسألهٔ کودک همسری در ایران.